

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตายของเจ้าพนักงานในการปฏิบัติการตามหน้าที่ : การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมาย
ชื่อผู้เขียน	ศิริพร ตั้งคณานุกุลชัย
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.อุคม รัฐอมฤต
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	อาจารย์ ดร.อุทัย อาทิเวช
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาของกระบวนการในการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายภายหลังจากที่เจ้าพนักงานได้ใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตาย เพราะการใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตายก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิแห่งการมีชีวิต เสรีภาพ และทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีมาตรการในการตรวจสอบจำกัดการกระทำดังกล่าวไว้ ทั้งนี้เพื่อมิให้เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจดังกล่าวไปในทางมิชอบ

ผลจากการศึกษาพบว่าการตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายภายหลังจากมีการใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตายยังมีปัญหาและข้อบกพร่องในการตรวจสอบและการถ่วงดุล เพราะองค์กรที่ทำให้เกิดการตายและองค์กรที่ตรวจสอบ โดยการชันสูตรพลิกศพและการสอบสวนดำเนินคดีเป็นองค์กรเดียวกันคือตำรวจ จึงทำให้เกิดปัญหาความไม่โปร่งใสในการตรวจสอบ และสร้างความเคลือบแคลงสงสัยให้กับบุคคลภายนอก

ผู้เขียนเห็นว่าวิธีการที่จะทำให้การตรวจสอบในเรื่องการใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตายได้ผล หรือคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาหรือจำเลยได้อย่างแท้จริงนั้น ต้องให้แพทย์ควรมีอำนาจเต็มในการชันสูตรพลิกศพ โดยมีอำนาจตั้งแต่การคุมศพและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งหมดเกี่ยวกับการตายนั้น ตลอดจนการสอบสวนพยานบุคคลและรวมถึงอำนาจในการผ่าศพตรวจด้วยตัวเอง และในการสอบสวนคดีความผิดของเจ้าพนักงานในการใช้กำลังขั้นรุนแรงถึงตายจะต้องมีพนักงานอัยการหรือพนักงานฝ่ายปกครองเข้าร่วมในการสอบสวนด้วย และในการไต่สวนของศาลนั้น ศาลไม่ควรทำการไต่สวนการตายจนกว่าสามี ภรรยา หรือญาติผู้ตาย หรือองค์กรด้านสิทธิมนุษยชนจะได้อำนาจเข้ามาเป็นผู้คัดค้านในคดี ทั้งนี้เพื่อจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมได้อีกระดับหนึ่ง

Thesis Title	Used Deadly Force : A Study of Legal Control
Author	Siriporn Tangkananukulchai
Thesis Advisor	Assoc. Prof. Dr. Udom Rathamarit
Co-Thesis Advisor	Dr. Uthai Arthivech
Department	Law
Academic Year	2005

ABSTRACT

The objectives of this thesis are to study about the problem of legitimacy inspection after use of deadly force by police officers. It is ostensible that use of deadly force in the process of arresting a person impinges greatly upon the right to life and property, as well as the freedoms of the population. Therefore, It is necessary to have concrete measures to control and scrutinize such action with a view to preventing abuse by state authorities.

As for the results of this research, legitimacy inspection after use of deadly force by police officer has defections and problem of legal control. Because of police officers use deadly force and police officers check the procedures for inquests in criminal case. It's only one organ do and no accountability. This problem bring to suspicion.

The author intend to suggest the way to solve the problem that doctors qualified in forensic medicine to perform autopsies is fully authorized to perform an autopsy and dissection of dead body, gather all the evidence related to death and examine witnesses. In The inquiry process should have Public Prosecutor or Administrative during the inquiry because of accountability. In the examination, the Court will not do the examination until the husband, wife, ascendant, descendant, legal representative or custodian of the deceased or organ of human right are entitled to apply by motion to the Court for examining the witness adduced by the Public Prosecutor and to adduced other witness.